

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 april 2008 en proposition med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen (RP 27/2008 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Ilkka Harju, finansministeriet
- lagstiftningsråd Jyrki Jauhiainen, justitieministeriet

- konsultativ tjänsteman Mika Björklund, arbets- och näringsministeriet
- jurist Olli Laurila, Finansinspektionen
- direktör Leena Linnainmaa, Centralhandelskammaren
- specialrådgivare Päivi Rätty, Finlands Näringsliv
- Assistant General Counsel Jaakko Raulo, Värdepappersmarknadsföreningen rf
- styrelseledamot Tapani Vuopala och medlem i arbetsgruppen för värdepappersmarknaden Jukka Vattulainen, CGR-föreningen rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att värdepappersmarknadslagen ändras. Genom ändringen genomförs vissa sådana artiklar i ändringsdirektivet till redovisningsdirektiven och i revisionsdirektivet som gäller uppgifter om emittenter av värdepapper som tagits upp till handel på en reglerad marknad.

Det föreslås att skyldigheten för emittenter av värdepapper som tagits upp till offentlig handel att regelbundet lämna information ändras så att emittenterna blir skyldiga att lämna en bolagsstyrningsrapport. Dessutom föreslås det att emittenterna ska offentliggöra bokslutet och verksamhetsberättelsen samt revisionsberättelsen omedelbart om revisorerna i revisionsberättel-

sen konstaterar att ingen bolagsstyrningsrapport har lämnats eller att rapporten står i konflikt med bokslutet.

Utöver detta föreslås det att bemyndigandet för finansministeriet att utfärda närmare bestämmelser genom förordning kompletteras så att det också gäller värdepappersemittenters bolagsstyrning och det organ som sköter de uppgifter som värdepappersemittentens revisionskommitté har. Även bemyndigandet för Finansinspektionen att meddela närmare föreskrifter föreslås bli preciserat.

Lagen avses träda i kraft den 1 september 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslaget godkänns med ändringarna nedan.

Syftet med propositionen är att förbättra insynen i förvaltningen i de bolag som är föremål för offentlig handel genom att bolagen blir skyldiga att lämna en bolagsstyrningsrapport. Skyldigheten att lämna en rapport måste lagfästas enligt ändringarna i redovisningsdirektiven. Dessutom bemyndigas finansministeriet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om emittentens bolagsstyrning och utlämnandet av information om det organ som sköter de uppgifter som värdepappersemittentens revisionskommitté har enligt revisionsdirektivet. Detaljerade rekommendationer avses liksom tidigare bli givna enligt förfarandet för självreglering. De gällande rekommendationerna uppdateras för närvarande av Värdepappersmarknadsföreningen.

Ekonomiutskottet anser att valet av reglering är motiverat. Den förpliktande lagstiftningen lämnar ett spelrum för självreglering som bör nyttiggöras. Praxisen i olika länder bör harmoniseras så långt det går. Finansinspektionen ska övervaka att emittenten fullgör sin skyldighet att rapportera. Det är fortfarande i första hand Helsingforsbörsen (OMX Helsinki) som innehållsligt ska övervaka att rekommendationen för självreglering följs. Helsingforsbörsens verksamhet övervakas för sin del av Finansinspektionen.

Sakkunniga har förordat den föreslagna regleringen men ansett att företagen inte har tillräckligt med tid att förbereda sig om rapporterings-skyldigheten införs redan den 1 september 2008 enligt förslaget. Vissa termer har också lyfts fram.

Utskottet anser att lagens ikraftträdande bör senareläggas i fråga om bolagsstyrningsrapporten så att företagen får tillräckligt med tid på sig att bl.a. samla in jämförelsematerial och se över sina webbsidor på lagenligt sätt. Utskottet föreslår ett nytt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen. Där ska det stå att emittenten första gången ska lämna en bolagsstyrningsrapport för den rä-

kenskapsperiod som börjar efter att lagen trätt i kraft. Detta innebär att börsnoterade företag som har ett kalenderår som räkenskapsperiod ska lämna sin första lagfästa rapport under början av 2010.

Utskottet föreslår också att 2 kap. 6 § 4 mom. i förslaget förtydligas på så sätt att uttrycket "står i konflikt med bokslutet" ersätts med "inte stämmer överens med bokslutet". Preciseringsen är avsedd att betona att emittentens bolagsstyrningsrapport inte är föremål för normal revision om den inte ingår i verksamhetsberättelsen.

Sakkunniga har föreslagit att termen *corporate governance* ska motsvara "hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä" på finska och inte "hallinto- ja ohjausjärjestelmä" som i propositionen. Så som det sägs i propositionen förekommer det flera olika uttryck för företeelsen *corporate governance* både på finska och svenska. Utskottet anser därför att det inte är befogat att ändra terminologin, som motsvarar den viktigaste begreppsapparaten i aktiebolagslagen. Om någon annan term senare blir etablerad måste värdepappersmarknadslagen preciseras i fråga om detta.

Utskottet fäster uppmärksamhet vid den finska versionen av artikel 46a.1 c i direktivet (2006/46/EG) om ändring av redovisningsdirektiven. Där står det felaktigt att de viktigaste inslagen i företagets system för internkontroll och riskhantering ska beskrivas i förhållande till den ekonomiska rapporteringen. Originalen säger att de viktigaste inslagen i internkontrollen och riskhanteringen i samband med den ekonomiska rapporteringen ska beskrivas. Detta bör med fog beaktas när finansministeriet utfärdar närmare bestämmelser genom förordning.

Detaljmotivering

2 kap. 6 §. Paragrafen föreskriver om bokslut och verksamhetsberättelse. Utskottet föreslår att ordalydelsen preciseras så att uttrycket "står i konflikt med bokslutet" ersätts med "inte stämmer överens med bokslutet". Ändringen är avsedd att betona att emittentens bolagsstyrnings-

rapport är föremål för normal revision endast om den är en del av verksamhetsberättelsen. Om rapporten lämnas separat, alltså på annat sätt än att den ingår i verksamhetsberättelsen, är revisorn skyldig att kontrollera att rapporten är utgiven och stämmer överens med bokslutet.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2008. För att de börsnoterade bolagen och deras revisorer ska få tillräckligt med tid på sig för att lämna bolagsstyrningsrapporten, som kräver särskilda åtgärder, föreslår utskottet ett nytt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen. Där ska det stå att emittenten första gången ska lämna en bolagsstyrningsrapport för den räkenskapsperiod som börjar efter att lagen trätt i kraft.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår utskottet

att lagförslaget godkänns enligt propositionen men 2 kap. 6 § och ikraftträdandebestämmelsen med följande ändringar:

6 §

(3 mom. som i RP)

Utöver bokslutet och verksamhetsberättelsen ska det offentliggöras en revisionsberättelse. Om en delårsrapport över räkenskapsperiodens första sex månader eller den förlängda räkenskapsperiodens första tolv månader enligt revisorerna inte har utarbetats i enlighet med bestämmelserna om den, ska detta anges i revisionsberättelsen. Emittenten ska dock offentliggöra bokslutet och verksamhetsberättelsen samt revisionsberättelsen omedelbart, om revisorn ger ett annat uttalande än ett uttalande utan reservation enligt 15 § 3 mom. i revisionslagen (459/2007) eller med anledning av revisionen gör ett påpekande enligt 15 § 4 mom. i samma lag, eller konstaterar att ingen bolagsstyrningsrapport har lämnats eller att rapporten *inte stämmer överens* med bokslutet.

(1 mom. som i RP)

Emittentens bolagsstyrningsrapport som avses i 2 kap. 6 § 3 mom. i denna lag ska lämnas första gången för den räkenskapsperiod som börjar efter att denna lag trätt i kraft. (Ny)

Helsingfors den 21 maj 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Antti Rantakangas /cent
medl. Hannu Hoskonen /cent
Harri Jaskari /saml
Anne Kalmari /cent
Matti Kangas /vänst

Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /saml
Eero Lehti /saml
Marjo Matikainen-Kallström /saml
Sirpa Paatero /sd
Markku Uusipaavalniemi /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.